

Purkutyössä on pyrittävä lajitteluun, jätemäärän vähentämiseen ja kierrättämiseen. Näin kustannukset pienenevät.

Vanhan talon purkusuunnitelmaan kuuluu työn toteutuksen lisäksi purkujätteistä vastaaminen. Huolellisella suunnittelulla, oikeilla työmenetelmillä ja lajitte- lulla on huomattava vaikutus niin ajallisesti, ekologisesti kuin taloudellisesti. Ympäristöhuollon oikeaoppinen toteutus on tärkeää myös työmaan toimivuuden ja turvallisuuden kannalta.

Kaupungilta tai kunnalta on ase- makaava-alueella anottava taloon purkulupa, kaavoittamattomalla alueella vaaditaan purkuilmoitus. Molemmissa tapauksissa hakijan on täytettävä erinäinen nippu liitteitä, joista yksi kos- kee purkujätteiden käsittelyä. Lajitteluvaatimuksissa on eroja ja purkutyöhön liittyy erilaisia määräyksiä, jotka ovat selvitettävä omasta kunnasta. Hakemuksien käsittelymaksut ovat kuntakohtaisia, pääkaupunkiseudulla hinta on noin parisataa euroa. Ennen pur- kutyön aloittamista omistajan on ilmoitettava purkuajankohdasta naapureille.

Lajittelemalla säästät

Kaatopaikalle toimitettavasta rakennusjätteestä on eriteltävä kivipohjainen aines, kyllästämätön puu, muut ongelmajätteet ja paikallisten jätehuoltomääräysten mukaisesti hyödynnettävät jätelajit. Purkupaikalle kannattaa tilata vaihtolava tai useampiakin. Pienet jätemäärät voi kerätä työmaalla esimerkiksi etukuor- maussäiliöön tai toimittaa ne lajiteltuna oikeaan käsittelyyn. Pienkierrätysasemat palvelevat myös talonpurkajia. Sinne voi viedä pieniä määriä hyödynnettäviä materiaaleja. Vastaanotettavat materiaalit ja hinnat vaihtelevat paikkakunnittain.

Lavoille ei kannata heittää muita kuin sinne kuuluvia purkujätteitä, koska lavojen jätteenkäsittelymaksu peritään kalleimman jätteen mukaan. Metalliriomul- lalle viskattu pakastin nostaa koko lavan käsittelyhinnan on- gelmajättemaksun mukaiseksi, joka on huomattavasti kalliimpi

Talo maan tasalle – maksaa?

kuin metalliriomun kustannukset. Samoin käy, jos hakkeeksi kelpaavan puujätteen sekaan survotaan painekyllästettyä puuta.

Käyttökelpoinen tavara kelpaa useimmiten muille rakentajille, joten ne kannattaa myydä tai lahjoittaa. Käyttökelpoiset ovet, ikkunat, helat, uuninluukut ym. ovat haluttua tavaraa. Erinomaisia kauppapaikkoja löytyy Internetistä ja erilaisilta rakennustoreilta. Oman kotikunnan myynti- ja kierrätyspaikat löytynevät helpoimmin verkosta tai yrityshakemistoista.

Esimerkkinä puutalo taajama-alueella

Esimerkkikohde on pääkaupunkiseudulla sijaitseva purettava

puutalo taajama-alueella: 150 m², kivijalka, peltikatto, leivinuuni (sis. tiiltä) sisäseinät kipsilevyä, parkettilattia, lakattu paneelikatto, terassi painekyllästettyä puuta, osa ikkunoista ja ovista hyvässä kunnossa, osa poisheitettäviä. Jääkaappi, pakastin, pesukone ja kiuas käyttökelvottomia. Lassila&Tikanojan ympäristöhuollon asiantuntija Johanna Krabbe neuvoo omatoimista purkajaa purkujätteiden lajittelusta seuraavasti:

Kiviaines kuten betoni ja tiilet erikseen: kohteessa on pienelle lavalle sopiva määrä betoni- ja tiilijätettä. Kokonaisia tiiliä voi käyttää sellaisenaan uudelleen vaikkapa kiinteistön viherrakennustöissä.

Puujäte on erikseen kerätty- nä huomattavasti edullisempaan kuin kaatopaikalle toimitettuna

tai kestopuun joukkoon laitettuna. Käsittelemätöntä puuta voi polttaa myös omassa tulisijassa.

Kestopuu ja kyllästetty puu on lajiteltava ja toimitettava ongelmajätteen erilliskeräykseen. Kestopuun voi pakata peräkärryyn ja toimittaa vaikkapa rautakauppojen yhteydestä löytyviin kestopuun vastaanottopisteisiin. Alle kuution erät vanhaa kyllästettyä puutavaraa voi palauttaa ilman käsittelymaksua rautakauppojen vastaanottopisteisiin. Jätteenkäsittelykeskukseen toimitetun kestopuun vastaanottohinta on noin 190 euroa tonni.

Ongelmajätteet pitää aina lajitella ja kuljettaa erillään toisistaan ja muista jätteistä. Ongelmajätteen vastaanottopisteistä voi löytyä huoltamoiden, kauppojen ja pienkierrätysasemien yhteydestä. Lajittelemalla ongelmajätteet

oikein pidetään kustannukset kurissa.

Keräysmetallin kuten kattopellit voi kuljettaa peräkärjellä pienkierrätysasemille.

Sähkö- ja elektroniikkaromua kuten jääkaappeja, pakastimia, sähkökiukaita ja pesukoneita vastaanotetaan kotitalouksilta maksutta kauppojen ja pienkierrätysasemien yhteydessä oleviin sähkö- ja elektroniikkaromun vastaanottopisteisiin. Ne on edullisinta kuljettaa peräkärjellä tai omalla autolla vastaanottopisteeseen.

Jäljelle jäävä rakennusjäte, kuten pienet erät muoveja, kipsilevyjä, siivousjäte, rikkoonuneet ikkunalasit lajitellaan rakennus-ekajätelavalle.

Urakoitsijan vinkit samasta kohteesta

Lajitteluvaatimukset ovat luonnollisesti samat kuin edellisessä esimerkissä, mutta Real-Steel Oy:n toimitusjohtaja Jarmo Matintalo kertoo työstä ammattilaisen näkökulmasta.

Ennen purkutyön aloittamista on kiinteistöstä katkaistava vesi ja sähkö. Jos kyseessä on öljylämmityskohde, on metallisen öljysäiliön oltava puhdistettu ja siitä on oltava todistus. Useissa öljylämmityskohteissa pitää tehdä myös maaperätutkimus ja osoittaa, ettei maahan ole valunut öljyä. Jossain tapauksissa on tehtävä myös asbestikartoitus. Työn tilaajan on varmistettava, että urakoitsija kuuluu viralliseen läänin jätetiedostoon, on kauppa- ja ennakkoperintärekisterissä ja vakuutusvelvollisuuksien on oltava kunnossa.

Purkusopimuksessa on oltava maininta siitä, että urakoitsija vastaa kaikista jätteistä, näin varmistetaan, ettei tilaajalle tule lisäkustannuksia jälkikäteen. Urakoitsijan on pystyttävä näyttämään ympäristöviranomaisille kohteen massamäärät ja sijoituspaikat.

Urakoitsija käyttää esimerkkitalon purkuun kaivinkonetta purkuvarustein, kuorma-autoa ja vaihtolavoja eri jätelajeille. Purkutyöhön tarvitaan 3–4 työntekijää, jolloin työn kesto on 7–10 työpäivää. Hinnaksi arvioidaan 12 000 – 18 000 euroa. Hintaan vaikuttaa hyödyntämättömien

loharjoituksesta, ja hyvä yhteistyö heidän kanssaan on tärkeää. Naapuruston on suljettava ilmastointi ja varauduttava muutenkin syntyvään savuun. Vaikka paloharjoituspäivä on sovittu ja naapureille ilmoitettu, sen onnistuminen ei ole kuitenkaan kiveen kirjoitettu. Jos tuuli on voimakas tai voimassa on metsäpalovaroitusta, harjoitus on siirrettävä tuonemmaksi.

Purettavan talon ominaisuudet eivät aina riitä harjoituksen suorittamiseen. Naapureiden läheisyyden lisäksi talo voi olla liian pieni tai huonokuntoinen. Harjoituksessa on 7–8 savuskel-tajaparia, ja heidän kaikkien tulisi päästä operoimaan talossa, koska kysymys on kuitenkin koulutuksesta. Jos taas talo on liian laho, syntyy työturvallisuusriski, eikä sitä luonnollisestikaan oteta.

Pelastuslaitoksen harjoitus on sinänsä helppoa talonmistajalle, koska palokunta hoitaa kaikki luvat viranomaisille lukuun ottamatta purkulupaa. Palosta syntyneet jätteet jäävät kuitenkin omistajan harteille, ja ne on toimitettava kaatopaikalle itse.

Pelastuskoulu tekee myös talonpurkua harjoitustyönä, mutta se on harvinaista. Tämä tehdään vain kerran vuodessa yhteen taloon. Koulutuksen ollessa sopivassa vaiheessa, pääsevät opiskelijat tutustumaan tällä tavalla talonrakenteisiin, rakennustekniikkaan ja käyttämään erilaisia työkaluja. Pelastuskoulu myös jaoitelee jätteen.

mitä purkaminen

jätteiden määrä (kaatopaikkamaksut), massamäärät (paljonko jätettä on tonneissa), pääsy tontille sekä suojauksen tarve naapureihin nähden.

Talon polttaminen pelastuslaitoksen harjoitustyönä

Omistaja voi ottaa yhteyttä oman kunnan pelastuslaitokseen tarkastaakseen voiko tönön polttaa osana pelastuslaitoksen koulutusta. Helsingin pelastuslaitoksen palomestari Jari Korkiamäki kertoo, että purkutalo kelpaa pelastuslaitoksen poltettavaksi, jos etäisyys naapureihin on olosuhteista riippuen ainakin 50 metriä eikä lähiympäristössä ole paloherkkiä asioita, kuten puita. Joissain kunnissa ympäristöviranomaiset kieltävät talojen polttoharjoitukset kokonaan.

Naapurit on huomioitava. Heille on aina ilmoitettava kirjallisesti pa-

Muutamien kuorma-autolla toimitettujen rakennusjätteiden vastaanottohintoja pääkaupunkiseudun kaatopaikoilla (euroa/tonni):

- sekalainen rakennus- ja purkujäte 119,-
- betoni 61,-
- asbestia sisältävä jäte 201,-
- kyllästetty puu 190,-
- pinnoittamaton puujäte 5,-
- betoni 61,-
- tiilet 0-20,-
- maa- ja kiviaines 0-20,-
- kannot 12,-
- kuorma sisältää lajiteltavaa jätettä 201,-

Purettavasta talosta syntyy kymmeniä tonneja rakennusjätettä. Kustannuksia syntyy purkutyöstä ja lajittelusta, lavamaksuista ja -kuljetuksista sekä kaatopaikkamaksuista. Vanhan omakotitalon purkukustannukset voivat olla 5 000 – 20 000 euron haarukassa. Säästöä syntyy lajittelemalla ja purkamalla itse.

